

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore

IV kvartal 2020. godine *(p)*

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za IV kvartal 2020. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u IV kvartalu 2020. godine iznosio je 1 160,0 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 1 252,9 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u IV kvartalu 2020. godine iznosila je -7,5%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IVQ 2020 (p)
BDP u tekućim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 160,0
BDP u stalnim cijenama, <i>mil. EUR</i>	1 158,3
Stopa nominalnog rasta, %	-7,4
Stopa realnog rasta, %	-7,5

Grafik 1. Realne stope rasta za IVQ 2020, u %

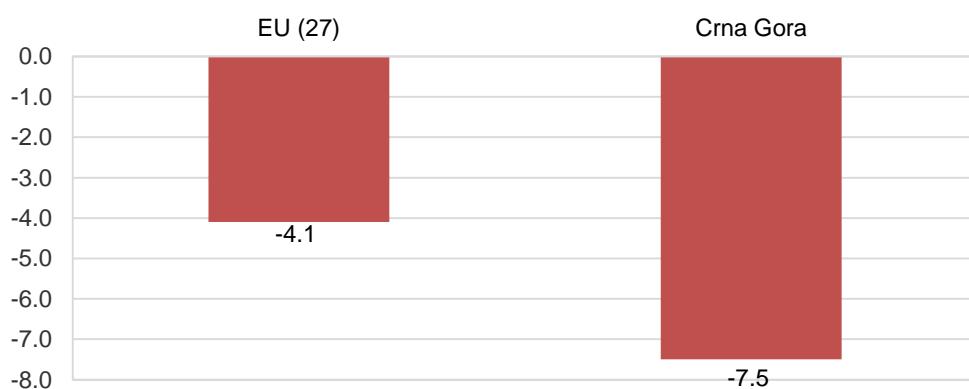

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ 2019	IVQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 263 187	1 156 091
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	973 453	871 553
1.2	1.2 Potrošnja države	289 734	284 539
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	352 686	301 102
3	3 Promjene u zalihamama	80 847	56 533
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-443 851	-353 682
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	365 764	306 363
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	809 615	660 044
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 252 868	1 160 044

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ 2019	IVQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	100,8	99,7
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	77,7	75,1
1.2	1.2 Potrošnja države	23,1	24,5
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	28,2	26,0
3	3 Promjene u zalihamama	6,5	4,9
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-35,4	-30,5
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	29,2	26,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	64,6	56,9
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

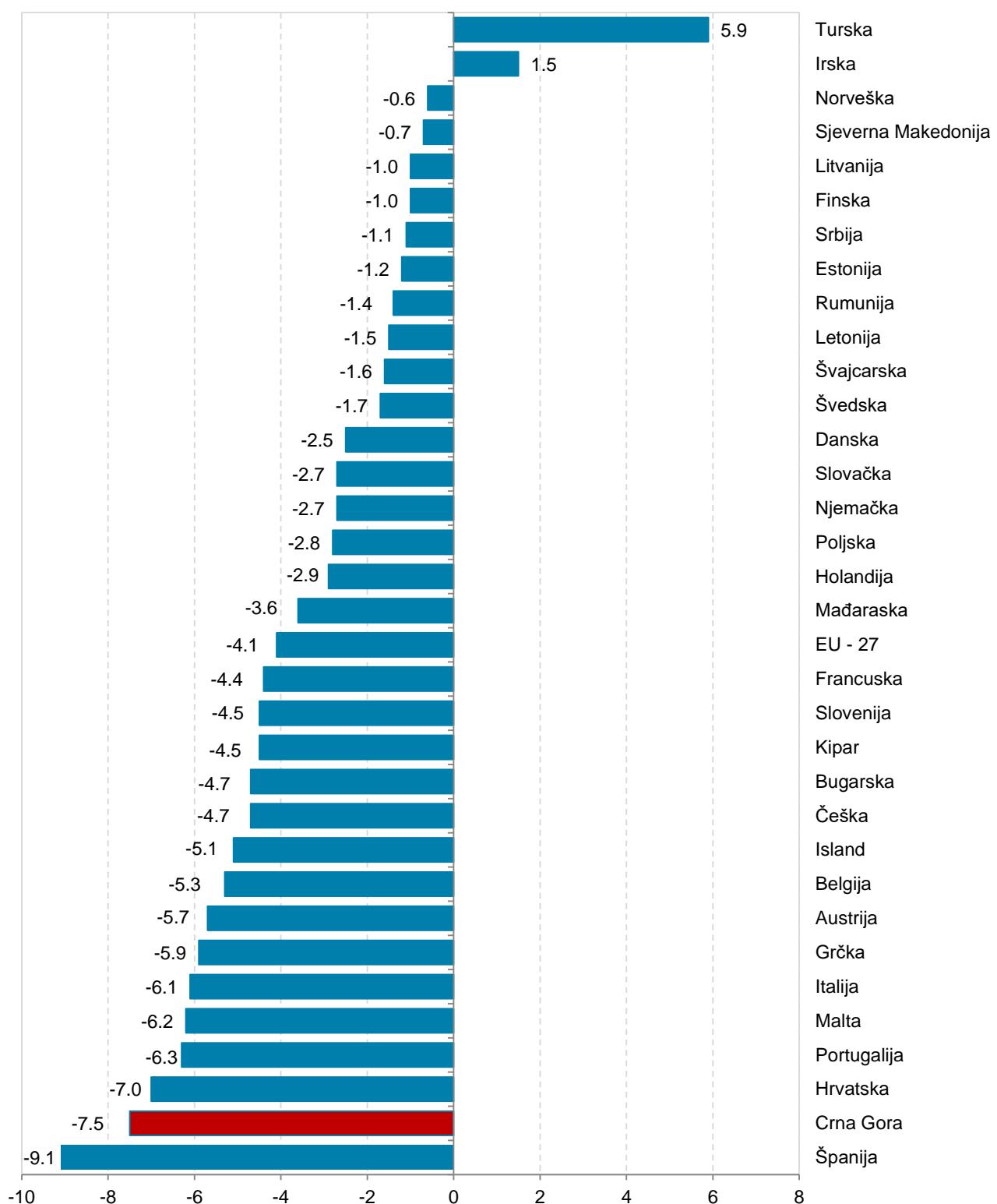
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ 2019	IVQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 251 121	1 150 791
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	967 597	872 051
1.2	1.2 Potrošnja države	283 523	278 740
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	349 500	312 027
3	3 Promjene u zalihamama	51 087	74 058
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-433 556	-378 599
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	368 448	312 477
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	802 005	691 076
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 218 152	1 158 277

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ 2019	IVQ 2020 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	102,7	99,4
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	79,4	75,3
1.2	1.2 Potrošnja države	23,3	24,1
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	28,7	26,9
3	3 Promjene u zalihamama	4,2	6,4
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-35,6	-32,7
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	30,2	27,0
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	65,8	59,7
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IVQ 2020

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansijskih prihoda i troškova,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i troškova,
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihamama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnem nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

contact@monstat.org
